INNHOLD

INNLEDNING **3**

KURS 1: SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT **4**
KURS 1.1 ELDRE OG LANGTIDSSYKE 4
KURS 1.1.1 DEN ELDRE PASIENT OG PASIENTER MED LANGVARIG OG KRONISK SYKDOM 4
STUDIEKRAV 1 5
KURS 1.1.2. SPESIELLE FORHOLD HOS DEN ELDRE PASIENT 7
STUDIEKRAV 2 7
KURS 1.2 HELSEFREMMENDE OG FOREBYGGENDE ARBEID, FRISKE UTSATTE GRUPPER 9
KURS 1.2.1 FOLKEHELSEVITENSKAP 9
STUDIEKRAV 3 9
KURS 1.2.2 HELSEFREMMENDE OG SYKDOMSFOREBYGGENDE ARBEID 11
STUDIEKRAV 4 11
KURS 1.3. SYKEPLEIE TIL PASIENTER MED PSYKISKE LIDELSER. 13
KURS 1.3.1 SYKEPLEIER - PASIENTRELASJONER VED PSYKISK LIDELSE 13
KURS 1.3.2 SYKEPLEIEPROSESSEN RELATERT TIL PSYKISK LIDELSE 15
STUDIEKRAV 5 15
STUDIEKRAV 6 18

KURS 2: FAG OG YRKE **20**
KURS 2.1 SYKEPLEIE OG KOMMUNEHELSETJENESTEN. 20
KURS 2.2 SYKEPLEIEREN SOM FAGFORMIDLER OG REFLEKTERT PRAKTIKER 21
STUDIEKRAV 7 21
KURS 2.3 VITENSKAPSTEORI OG PROSJEKT SOM METODE. 23
KURS 2.4 SYKEPLEIEREN SOM PEDAGOG 24
STUDIEKRAV 8 24

KURS 3: PRAKSISSTUDIER **25**
KURS 3.1 PRAKSISSTUDIER TIL ELDRE OG KRONISK SYKE I KOMMUNEHELSETJENESTEN 25
KURS 3.2 PRAKSISSTUDIER I PSYKISK HELSEARBEID 29
KURS 3.3 PROSJEKTORGANISERTE PRAKSISSTUDIER 31

KURS 4: SYKEPLEIEINFORMATIKK **35**
KURS 4.1 SYKEPLEIEDOKUMENTASJON OG BRUK AV IKT 35
STUDIEKRAV 9 35

STUDIE – OG VURDERINGSFORM **37**

Vedlegg: Riss praksis og teori 40

Avdeling for sykepleierutdanning tar forbehold om trykkfeil og endringer i undervisningsplanen. Oppdatert oversikt vil til enhver tid finnes i undervisningsplanen på avdelingens hjemmesider under: www.hio.no

INNLEDNING

Velkommen til 2. studieår
Undervisningsplanen må ses i sammenheng med rammeplan for utdanningen og studiehåndboken for studieåret 2004-2005.

Undervisningsplanen er både en videreføring og en konkretisering av fagplanen, og den er organisert i kurs der kunnskapsområdene pasient (P), samhandling (S) og omgivelser (O) er integrert. Kursene er konkretisert ved å synliggjøre hensikt, hvilke forkunnskaper som er nødvendig, temaer, studiekrav og litteratur.

Undervisningsplanen i 2. studieår inneholder totalt 4 kurs og 3 praksisperioder. Hver praksisperiode er på 8 uker. Forut for hver praksisperiode et det et kurs over tre uker med teoretisk innføring for hver av praksisperiodene. For kull 2003 er A-klassen internasjonal klasse. For denne klassen vil den teoretiske innføringen til praksis i forhold til eldre og langtidssyke bli holdt på engelsk.

Mappemetodikk benyttes som arbeids- og vurderingsform. Studiet er organisert rundt arbeidet med en rekke studieoppgaver. Studentene vil være organisert i studiegrupper. Høgskolelektor vil veilede gruppen. Når klassene er ute i praksis vil det ikke alltid være slik at veileder for studiegruppen også veileder studentene i gruppen i praksis. Prinsippet om kontinuitet i praksis for fagpersonalet er viktig. Studentene må følge postenes turnus når de er i praksisstudier, og være forberedt på enkelte helgevakter.

Tillitsvalgte studenter fra hver klasse i de tre studieårene har felles møte med studieledere for 1., 2. og 3. studieår (Planleggings- og evalueringsmøter 2. studieår). I tillegg er det to møter per semester der studieleder sammen med studentrådsrepresentant møter klassen i klassens time.

KURS I SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT

Dette kurset arrangeres tre ganger i løpet av studieåret.

Organisering

	Uke 35, 36 og 37	Uke 48, 49 og 50	Uke 10, 11 og 12- 13
Klasse A	Kurs 1.2 og 2.3	Kurs 1.3	Kurs 1.1
Klasse B	Kurs 1.3	Kurs 1.1	Kurs 1.2
Klasse C	Kurs 1.1	Kurs 1.2	Kurs 1.3

Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke

Kurs 1.1.1 Den eldre pasient og pasienter med langvarig og kronisk sykdom

Hensikt

Gjennom kurset skal studentene tilegne seg grunnlagsforståelse av sykepleie til eldre og langtidssyke, pasientens opplevelse ved sviktende helse og betydningen av miljøet rundt pasienten.

Forkunnskaper

Det forutsettes at studentene innehar kunnskap fra følgende kurs i 1. studieår:

- Kurs 1 Sykepleie, helse og helsesvikt
- Kurs 2 Kliniske sykepleieferdigheter
- Kurs 3 Fag og yrke
- Kurs 4 Stats- og kommunalkunnskap. Helse og sosialpolitikk

Tema

Sykdom og konsekvenser av sykdom

- Kari Martinsens omsorgsfilosofi
- Pasientens hjem som arbeidsplass
- Uavhengighet/avhengighet
- Overgrep og krenkelser
- Å leve med astma
- Opplevelse av å være langvarig syk
- Egne opplevelser som mor til et multifunksjonshemmet barn
- Leggsår
- Palliativ omsorg.
- Sykepleierens lindrende funksjon i forhold til pasienter og pårørende - før, under og etter et dødsfall

Sykdomslære

- Sykdommer i nervesystem, muskel - og skjelettsystem og sanseapparat
- Kroniske sykdommer i respirasjons og sirkulasjonsorganer: KOLS, hjertesvikt

Studiekrav 1

Definer begrepene rehabilitering og habilitering. Ta utgangspunkt i en tenkt eller opplevd pasientsituasjon der pasienten har hatt hjerneslag. Gjør rede for rehabiliteringsprosessen og hvilken rolle du som sykepleier har i denne.

Rammer

- Antall ord: 2000
- Studiekravet vurderes etter kriteriene 1, 2, 3, 9, 10, 13 og 15.
- Medstudentrespons.

Litteratur

Almås, H. (red) (2002). *Klinisk sykepleie*. Bind 1, 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.
Kap. 34: Sykepleie til pasienter med hjerneslag.
Kap. 15: Spesiell sykepleie til pasienter med kronisk obstruktiv lungesykdom
Kap. 18: Sykepleie til pasienter med hjertelidelser
Kap. 19: Sykepleie til pasienter med svikt i blodsirkulasjon
Kap. 32: Sykepleie til pasienter med revmatiske sykdommer

Austgard, K. (2002). *Omsorgsfilosofi i praksis: å tenke med filosofen Kari Martinsen i sykepleien.* Oslo: Cappelen Akademiske Forlag.

Bredland, E. L. m. fl. (2002). *Det handler om verdighet. Ideologi og praksis i rehabiliteringsarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Bjørk, I. T. et al (red). (2002). *Møte mellom pasient og sykepleier*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
Kap. 7: Mellom avhengighet og selvhjulpenhet
Kap. 9: Å arbeide med døende

Engedal, K. m. fl. (2002). *Makt og avmakt. Rettighetsbegrensninger og bruk av tvangstiltak i institusjoner og boliger for eldre*. Sem: Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens.
Kap. 2: Aktuelle lover og forskrifter
Kap. 6: Tvangstiltak

Engedal, K., Haugen, P. K. (2004). *Demens. Fakta og utfordringer*. Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens.

Gjengedal, E., Hanestad, B. R. (red.) (2001). *Å leve med kronisk sykdom. En varig kursendring*. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag.
Kap. 2: Smerte og håp
Kap. 7: Å leve med muskel og skjelettplager
Kap. 8: Å leve med revmatisme og psoriasis
Kap. 10: Å fremme verdighet ved en anerkjennende væremåte
Kap. 11: Respektfull rehabilitering
Kap. 12: Individualisert undervisning og veiledning
Kap. 13: Sykepleieerfaring med kronisk syke

Hegerstrøm, T. (2002). *Om relasjoner i hjemmetjenestene*. Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. III: En kulturell innfallsvinkel
Kap. V: En strukturell innfallsvinkel

Heggdal, K. (1999). *Sykepleiedokumentasjon*. Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. 6: Dokumentasjonsprosessen

Jacobsen, D., Vennerød, A. M. (1999). *Farmakoterapi for helsepersonell*. 2. utg. Oslo: Ad notam Gyldendal.
Kap. 9: Farmakoterapi ved hjerte-karsykdommer
Kap. 10: Farmakoterapi ved lunge- og luftveissykdommer

Karoliussen, M., Smeby, K. L. *Eldre, aldring og sykepleie*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.
Kap. 14: Omsorg for døende

Kirkevold, M., Ekern, K. S. (red) (2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
Kap. 2: Familiens plass i sykepleien

Kristiansen, B. og Sætren, R. (2002). *Behandling av kroniske sår*. Akribe.

Malmedal, W. (1999). *Sykehjemmets skyggesider. Når beboere i sykehjem utsettes for krenkelser og overgrep.* Oslo: Kommuneforlaget.
Kap. 2: Hva er krenkelser og overgrep?

NOU 1999:2. Livshjelp. Behandling og omsorg for uhelbredelig syke og døende.
Kap. 4: Sentral begrep
Kap. 5: Verdier og holdninger
Kap. 6: Behov for tjenester
Kap. 7: Lovgrunnlag
Kap. 10: Innholdet i tjenestetilbudet til uhelbredelig syke og døende
Kap. 11: Kompetanse
Kap. 12: Organisering av omsorgen ved livets slutt

Sortland, K. (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget.
Kap. 13: Når næringsinntaket blir lite
Kap. 15: Kosthold ved ulike sykdommer og sykdomstilstander
Kap. 16: Enteral- og parenteral ernæring

Steinhaug, S. et al. (1998). Forebygging av lårhalsbrudd i Oslo, Stovner bydel. I: *Tidsskrift for Den norske Lægeforening*, årgang 118, nr. 1.

Kurs 1.1.2. Spesielle forhold hos den eldre pasient

Hensikt
Gjennom kurset skal studenten tilegne seg kunnskap om normal aldring og om sykdomstilstander som ofte oppstår hos eldre, og innsikt i spesielle utfordringer innenfor eldreomsorgen.

Forkunnskaper
Det forutsettes at studentene innehar kunnskap fra følgende kurs i 1. studieår:
- Kurs 1 Sykepleie, helse og helsesvikt
- Kurs 2 Kliniske sykepleieferdigheter
- Kurs 3 Fag og yrke
- Kurs 4 Stats- og kommunalkunnskap. Helse og sosialpolitikk

Tema
Eldres helse og livskvalitet:
- Gerontologi

Sykdomslære:
- Geriatri

Spesielle utfordringer i sykepleie til eldre:
- Smerter
- Medikamenter
- Tannhelse
- Ernæring
- Å være pårørende til pasient med Altzheimer
- Ulykker
- Sansesvikt
- Demensomsorg
- Tap og sorg

Studiekrav 2

Ta utgangspunkt i pensumlitteraturen om kommunikasjon generelt og om kommunikasjon med personer med demens spesielt. Sett deg inn i hvordan sykepleieren kan legge til rette for og gjennomføre ulike former kommunikasjon med personer med demens, og i hvilke situasjoner ulike tilnærminger egner seg. Diskuter dette med medstudenter og veileder i studiegruppen.

Rammer
- Studiegruppen deles i tre mindre grupper (”smågrupper”) som hver for seg lager et rollespill som framføres for medstudenter og veileder. Rollespillet etterfølges av en diskusjon hvor gruppene selv sørger for ledelse og ordstyring.
- Smågruppen lager et notat hvor de vurderer betydningen av ulike tilnærminger i kommunikasjon med person med demens.
- Antall ord: 2000
- Studiekravet vurderes etter kriteriene 1, 2, 3, 9, og 15.

Litteratur

Bjørk, I.T. m. fl. (2002). *Møte mellom pasient og sykepleier*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
Kap. 8: Tre på sjukeheim

Eide, H., Eide, T. (1996). *Kommunikasjon i relasjoner. Samhandling, konfliktløsning og etikk*. Oslo: Sd Notam Gyldendal. Kap. 5.

Heap, K. (2002). *Samtaler i eldreomsorgen: kommunikasjon, krise, minner, sorg.* Oslo: Kommuneforlaget.

Karoliussen, M., Smeby, K. L. (1997). *Eldre, aldring og sykepleie*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. 4: Sykepleie til eldr
Kap. 9: Aktivitet og hvile
Kap. 10: Mental aktivitet
Kap. 11: Sosial kontakt
Kap. 12: Verdi og mening
Kap. 13: Legemiddelbruk

Kirkevold, M., Ekern, K. S. (red). (2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
Kap. 8: Den gamle, familien og sykepleien

McCaffery, M., Beebe, A. (1999). *Smerter. Lærebok for helsepersonell*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS.
Kap. 9: Smerter hos eldre

Sortland, K. (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget.
Kap. 11: Eldre og ernæring

Wogn-Henriksen, K. (1997). Hvorledes opplever den demente sin tilstand. I: Eek, Arnfinn et al. *"Klippe, klippe – sa kjerringa"*. Sem: Info Banken., s. 25 – 40.

Kurs 1.2 Helsefremmende og forebyggende arbeid, friske utsatte grupper

Kurs 1.2.1 Folkehelsevitenskap

Hensikt:
Kurset skal legge til rette for læring av sentral tenkning, kunnskap og litteratur om:
- Folkehelsevitenskapens grunnlag og betydning for folkets helse
- Sammenheng mellom helse, samfunn og livsstil
- Dagens utfordringer i forebyggende perspektiv

Forkunnskaper
Kurset bygger på grunnleggende kunnskaper fra første studieår knyttet til følgende kurs:
- Kurs 1.1 Sykepleie, helse og helsesvikt. Forståelse av mennesket
- Kurs 3.4 Fag og yrke. Sykepleierens funksjon og ansvarsområder
- Kurs 4 Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

Tema
- Folkehelsearbeid i et historisk perspektiv
- Epidemiologi og helseovervåkning
- Sammenheng mellom livsstil og helse, styrking av det som bidrar til bedre helse, og svekkelse av det som medfører helsesvikt
- Strategier og metoder i påvirkningen av helseadferd
- Flerkulturell forståelse av helsefremmende og forebyggende arbeidet

Studiekrav 3

Alle 3 tema må dekkes av studiegruppen, gruppen deles i 3, hver smågruppe velger ett av følgende tema:

1. Folkehelsearbeid i historisk perspektiv

Velg en historisk epoke og lag en framstilling om hvordan folkehelsen var på denne tiden. Epoken framstilles gjennom et tema som for eksempel spedbarnsdødelighet, levealder, sykdomspanorama, eller generell helsetilstand. Beskriv i tillegg myndighetenes rolle.

2. Sammenheng mellom samfunn og helse.

Velg en gruppe/alderskategori i befolkningen. Velg ut ett forhold som illustrerer sammenhenger mellom samfunn, helse og sykdom i denne gruppen. Drøft samfunnets ansvar som tilrettelegger for helsefremmende utvikling for gruppen.

3. Sammenheng mellom livsstil og helse.

Velg en gruppe med en spesiell risikoadferd i befolkningen. Beskriv sammenhengen mellom adferden og faren for utvikling av sykdom. Drøft individuelt ansvar opp mot helsetjenesten bruk av ressurser.

Rammer

- Seminar med veileder. I seminaret avsettes tid til hver av smågruppene for framlegg av arbeidet for medstudentene.
- Smågruppen lager en oppgave på 2000 ord fra valgte tema som skal til mappe.
- Studiekravet vurderes i forhold til kriteriene 4, 9, 10 og 17.

Litteratur

Eriksen, T. E., Sørheim, T. A. (2003). *Kulturforskjeller i praksis; perspektiver på det flerkulturelle Norge*. 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Klepp, K.-I., Aarø, L. E. (red). (1997). *Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Meland, E. m.fl. (2000). Røyking, selvopplevd helse og sosial integrasjon blant ungdom. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*, 3013-3016, 120, 25.

Mæland, J. G. (1999). *Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis*. Oslo: Tano Aschehoug.

Satsing på barn og ungdom: Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2002: Samlet oversikt. Barne- og familiedepartementet. Oslo: Departementet.

Schiøtz, A. (2003). *Folkets helse, landets styrke 1850-2003*. Oslo: Universitetsforlaget.

St. meld. nr. 16 (2003) *Resept for et sunnere Norge.*
Kap.4: "Sunne livsstilvalg" og Folkehelserapporten 2002

http://www.odin.dep.no/hd/norsk/publ/stmeld/042001-040003/index-inn001-b-n-a.html

http://www.helsejubileum.no/om.html

http://www.museumsnett.no/ntm/medisinskmuseum/sunn-sjel/utstillingsforside.htm

Kurs 1.2.2 Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid - barn /unge, gravide, eldre

Hensikt
Kurset skal støtte studentenes læring og forståelse over sentral tenkning, kunnskap og litteratur om:
- Sykdomsforebyggende og helsefremmende arbeid i forhold til friske og utsatte grupper
- Ivaretakelse av grunnleggende behov i forhold til barn og unge.
- Endringsfokusert kommunikasjon

Forkunnskaper
Kurset forutsetter grunnleggende kunnskaper om sykepleiens basiskunnskap om det friske mennesket og grunnleggende behov. Kurset bygger på kunnskap fra 1. studieår:
- Kurs 1.4 Sykepleieintervensjoner og grunnleggende behov.
- Kurs 2.4 Grunnleggende kommunikasjon

Deltakelse på kommunikasjonskurs 1. dag.

Tema
Ivaretakelse av barnets grunnleggende behov:
- Styrking av foreldrefunksjon gjennom nettverksbygging og samspill foreldre barn
- Svangerskap og barseltid
- Rådgivning og veiledning i forhold til grunnleggende behov
- Observasjon av normalutvikling
- Ulykkesforebyggende arbeid

Ivaretakelse av og oppmerksomhet på ungdom og helse:
- Tverrfaglig samarbeid i forhold til psykososialt arbeid i skolen
- Spisevaner, fysisk aktivitet og helse
- Seksualitet og samliv, abort forebyggende arbeid
- Holdningsskapende arbeid i forhold til røyking, alkohol og rusmidler

Studiekrav 4

Gjør kort rede for helsefremmende og forebyggende arbeid. Velg en målgruppe blant barn og unge. Finn en forskningsartikkel som omhandler et aktuelt tema (overvekt, røyking, alkohol, seksualitet, mobbing, osv.).Gi en kort presntasjon av artikkelen. Med utgangspunkt i artikkelen, beskriv hvordan sykepleieren kan bidra til adferdsendring til denne målgruppen. Bruk psykososial modelltenkning for begrunnelse av tiltakene.

Rammer
- Individuelt notat på 1500 ord
- Gruppediskusjon
- Medstudentrespons
- Studiekravet blir vurdert i forhold til kriteriene 4, 9, 10 og 17.

Litteratur

Eide, H., Hagen, A. L., Bjørge, E. m.fl. (2003). *Endringsfokusert veiledning og rådgivning. Kommunikasjonsseminar 2.år*. Arbeidshefte. HiO, SU.

Eide, H., Eide, T. (1996). *Kommunikasjon i relasjoner. Samhandling, konfliktløsning og etikk*. Oslo: Sd Notam Gyldendal. Kap. 6.

Holan, S. (red). (2000). *Det nye livet. Svangerskap, fødsel og barseltid*. Bergen: Fagbokforlaget.

Helseth, S. (2001). Psykososialt arbeid på helsestasjonen. I: *Vård i Norden*. Vol.21 No 2 s. 16-20.

Klepp, K.-I., Aarø, L. E. (red). 8 1997). *Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Mæland, J.G. (1999). *Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis*. Oslo: Tano Aschehoug.

Misvær, N., Oftedal, G. (red). (2002). *Helsestasjonsboka*. Oslo: Kommuneforlaget.
Kap. 7: Vekst
Kap. 10: Ernæring
Kap. 13: Samspill og tilknytning

Sortland, K. (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget.
Kap. 9: Svangerskap og barseltid
Kap. 10: Barn og ungdom

Kurs 1.3. Sykepleie til pasienter med psykiske lidelser.

Kurs 1.3.1 Sykepleier - pasientrelasjoner ved psykisk lidelse

Hensikt
Gjennom kurset skal studenten tilegne seg kompetanse i å møte pasienter med psykisk lidelse og tilrettelegge terapeutiske prosesser. En viktig del av studentens kompetanse er innsikt i, og forståelse for pasientens opplevelse av sin psykiske lidelse**.**

Forkunnskaper
Kurset forutsetter at studentene innehar kunnskap fra følgende del kurs i 1. studieår:

- Kurs 1.1 Forståelse av mennesket.
- Kurs 1.3 Mennesket i sosiale relasjoner
- Kurs 1.4 Sykepleieintervensjoner og grunnleggende behov
- Kurs 2.4 Grunnleggende klinisk kommunikasjon
- Kurs 3.3 Teorier og modeller i sykepleie

Tema

- Relasjonsteorier
- Terapeutiske relasjoner
  - Nærhet – avstand
  - Expressed emotion
- Samhandling og kommunikasjon
  - Samtaleformer
- Faser i kontaktforhold
- Relasjoner og makt

Litteratur

Andersen, A. J. W., Karlsson, B. (red). (1998). *Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid*. Oslo: Ad Notam, Gyldendal.
Introduksjon
Kap. 4: Psykiatri og makt: noko å mase om?

Hummelvoll J. K. *HELT – ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie og psykisk helse*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 6. utgave, 1.opplag 2004.
Kap. 1: Psykiatrisk sykepleie som fagområde
Kap. 2: Stykkevis og delt. Om menneskesyn, psykiatrisk sykepleie og behandling
Kap. 3: Noen relevante etiske grunnbegreper i psykisk helsearbeid
Kap. 14: Samtalen
Kap. 15: Samspill i grupper
Kap. 16: Et miljø for vekst og utvikling

Kirkevold, M., Ekern, K. S. (red.) (2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
Kap. 5: Samarbeid med familien i psykiatrien

Krogh, G. Von (2002). *Begreper i psykiatrisk sykepleie – sykepleiediagnoser, ønsket pasientstatus og sykepleieintervensjoner*. Bergen: Fagbokforlaget.
Del I : Interaksjonsteori

St.meld. 25 (1996-97). Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene.
Kap. 1: Innledning og sammendrag
Kap. 2: Brukere og pårørende

Kurs 1.3.2 Sykepleieprosessen relatert til psykisk lidelse

Hensikt
Gjennom kurset skal studenten tilegne seg kompetanse i sykepleie til pasienter med psykisk lidelse. Dette innebærer å kartlegge pasientfenomener, identifisere sykepleiediagnoser, identifisere ønsket status (resultat/mål) og tilrettelegge og individualisere metoder og intervensjoner. Studenten skal ha innsikt i faktorer som er av betydning for å tilrettelegge et terapeutisk miljø.

Forkunnskaper
Kurset forutsetter at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1. studieår:

- Kurs 1.1 Forståelse av mennesket.
- Kurs 1.3 Mennesket i sosiale relasjoner
- Kurs 1.4 Sykepleieintervensjoner og grunnleggende behov
- Kurs 3.2 Sykepleierens funksjon og arbeidsmetoder

Tema
Problemer relatert til pasientfenomener:

- Psykoser
- Angst – depresjon, voksne og eldre
- Delir
- Selvmordsproblematikk
- Psykiske lidelser ved utviklingshemming
- Spiseforstyrrelser
- Rusmisbruk og dobbeltdiagnoser
- Seksuelle overgrep

Sykepleierens metoder og intervensjoner:

- Terapeutisk intervenering:
  - Overvåking
  - Kognitiv intervenering
  - Ego – støttende intervenering
- Eksistensielt støttende intervenering
- Tilrettelegging av terapeutisk miljø
  - Terapeutisk klima
    - Expressed emotions
- Miljøterapi
- Nettverksarbeid
- Støttegrupper

Studiekrav 5

Studenten skal ved hjelp av relevant litteratur finne ut hva som er hensiktsmessige holdninger i møte med en pasient som er psykotisk. Videre skal studenten gjøre rede for sykepleietiltak som kan være nyttige for denne pasientgruppen.

Rammer

- Individuell besvarelse på 2000 ord.

- Medstudentrespons
- Studiekravet vil bli vurdert etter følgende kriterier: 1, 2, 5 og 15

Litteratur

Andersen, A. J. W., Karlsson, B. (red). (1998). *Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid*. Oslo: Ad Notam Gyldendal.
Introduksjon
Kap. 4: Psykiatri og makt: noko å mase om?

Grøholt, B. Et al. (2001). *Lærebok i barnepsykiatri*. Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. 31: Omsorgssvikt og mishandling av barn.
Kap. 32: Seksuelle overgrep mot barn.

Hummelvoll, J. K.. *HELT – ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie og psykisk helse*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 6. utgave, 1. opplag 2004.
Kap. 5: Angst
Kap. 7: Depresjon og sorg
Kap. 8: Mani
Kap. 9: Aggresjon
Kap. 10: Mennesker i grenseland. Om fenomenet "borderline"
Kap. 11: Spiseforstyrrelser som helsefaglig utfordring
Kap. 12: Samarbeid med psykotiske mennesker
Kap. 13: Om å møte mennesker med sviktende hukommelse
Kap. 14: Samtalen
Kap. 15: Samspill i grupper
Kap. 16: Et miljø for vekst og utvikling
Kap. 18: Sykepleieaspekter knyttet til farmakologisk behandling

Jacobsen, D., Vennerød, A. M. *Farmakoterapi for helsepersonell*. 2.utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1999.
Kap. 8: Tilvenning, misbruk og avhengighet av rusmidler
Kap. 14: Farmakoterapi ved psykiatriske lidelser.

Krogh, G. Von (2002). *Begreper i psykiatrisk sykepleie – sykepleiediagnoser, ønsket pasientstatus og sykepleieintervensjoner*. Bergen: Fagbokforlaget.
Del 1: Sykepleieassistent
Del 2: Pasientproblematikk
Del 3: Ønsket pasientstatus i sykepleie
Del 4: Sykepleieintervensjoner

Mehlum, L. (red). *Tilbake til livet*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 1999.
Kap. 2: Hva er selvmord og hvor hyppig er det?
Kap. 3: Parasuicid (selvmordsforsøk) – epidemiologiske aspekter
Kap. 4: Hva vet vi om årsakene til selvmord?
Kap. 8: Hva alle bør vite om selvmord, selvmordsrisiko og intervensjon ved kriser
Kap. 9: Vurdering av selvmordsfare
Kap. 10: Akutt intervensjon ved suicidalkriser
Kap. 11: En behandlings- og oppfølgingskjede for suicidale pasienter

Kap. 15: Forebyggelse af selvmord – blant børn?
Kap. 24: Selvmord og etikk
Kap. 25: Selvmordsforebygging i et helhetlig perspektiv

Snoek, J. E., Engeland, K. (2000). *Psykiatri. Kunnskap – forståelse – utfordringer*. Oslo: Akribe.
Del II tilstander og diagnoser
Kap 4: Psykotiske tilstander
Kap 5: Stemningslidelser
Kap 6: Nevrotiske, belastningsrelaterte og somatoforme lidelser
Kap 7: Atferdssyndromer forbundet med fysiologiske forstyrrelser og fysiske faktorer
Kap 8: Personlighetsforstyrrelser
Kap 9: Selvmord, selvmordsforsøk og selvskading
Kap 10: Rus og rusrelaterte lidelser
Kap 11: Psykisk utviklingshemning
Kap 12: Atferdsforstyrrelser og følelsesmessige forstyrrelser som oppstår i barndom og ungdomsalder.
Kap 13: Alderspsykiatri

St.meld. 25 (1996-97) Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene.
Kap. 1: Innledning og sammendrag
Kap. 2: Brukere og pårørende
Kap. 5: Grupper med særlige behov

Kurs 1.3.3 Sykepleie, fag og samfunn sett i forhold til psykisk lidelse.

Hensikt
Gjennom kurset skal studentene tilegne seg kompetanse i å anvende sykepleieteoretisk tenkning i en psykiatrisk sykepleiekontekst. Videre skal studenten ha kunnskap om oppbygning og dimensjonering av tjenestetilbudene innenfor psykisk helsevern, innenfor kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Studenten skal være kjent med den historiske utvikling innefor fagområdet fra til i dag, og kjenne relevant lovverk i behandling av pasienter med psykisk lidelse.

Forkunnskaper
Kurset forutsetter at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1.studieår:
- Kurs 3.1 Sykepleiens historie og etiske grunnlag
- Kurs 3.2 Sykepleiens funksjons- og ansvarsområder
- Kurs 3.3 Teorier og modeller i sykepleie
- Kurs 4 Stats- og kommunalkunnskap. Helse- og sosialpolitikk.

Tema
Fag:
- Sykepleieteorier
  - Behovsteorier
  - Interaksjonsteorier
  - Omsorgsteorier
- Sykepleieprosessen
- Etikk

Samfunn:
- Psykiatriens historie
- Behandlingsnivåer
  - Spesialisthelsetjenesten
  - Kommunehelsetjenesten
- Tverrfaglig samarbeid
- Lovverket
  - Bruk av tvang
  - Individuell plan
  - Brukermedvirkning
- Forklaringsmodeller

Studiekrav 6
Hensikten med studiekravet er at studenten viser hvordan ulike forklaringsmodeller (forståelsesformer) kan få konsekvenser for behandlingen av pasienten.

Med utgangspunkt i relevant litteratur skal studenten settes seg inn i forklaringsmodellene som ligger til grunn for forståelse og behandling av psykisk lidelse. Studenten skal vurdere hvordan sykepleieren kan forstå pasientens angst eller depresjonsproblemer ut fra to valgte

modeller og vurder hvilke konsekvenser disse to modellene har i forhold til hvilke tiltak sykepleierne kan iverksette.

Rammer:

- Individuelle oppgave
- Besvarelsen skal være på 2000 ord.
- Studiekravet vil bli vurdert etter følgende kriterier: 2, 7, 11, 12.

Litteratur

Andersen, A. J. W., Karlsson, B. (red). (1998) *Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid.* Oslo: Ad Notam Gyldendal.
Kap. 4: Psykiatri og makt: noko å mase om?

Hummelvoll, J. K. (2004) *HELT – ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie*. Ad Notam Gyldendal, 6. utgave, 1. opplag.

Kap. 1: Psykiatrisk sykepleie som fagområde
Kap. 2: Stykkevis og delt. Om menneskesyn, psykiatrisk sykepleie og behandling
Kap. 3: Noen relevante etisk grunnbegreper i psykisk helsearbeid
Kap. 19: Kultur, migrasjon og sykepleie
Kap. 20: Psykiatrisk sykepleie og psykisk helsearbeid i lokalsamfunnet
Kap. 21: Helsefremmende og forebyggende aspekter i psykisk helsearbeid

Krogh, Gunn von. *Begreper i psykiatrisk sykepleie - sykepleiediagnoser, ønsket pasientstatus og sykepleieintervensjoner*. Bergen: Fagbokforlaget, 2002.

Del 1: Sykepleieassistent
Del 2: Ønsket pasientstatus
Del 3: Sykepleieintervensjoner

Lov av 2.juli 1999 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern.
http://www.lovdata.no/all/nl-19990702-062.html

Snoek, J. E., Engeland, K. (2000). Psykiatri. Kunnskap – forståelse – utfordringer. Oslo: Akribe.

Kap 1: Frisk eller syk.
Kap 2: Behandlingsformer
Kap 14: Tjenestetilbud og lovverket.

St.meld. 25 (1996-97) Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene.

Kap. 1: Innledning og sammendrag
Kap. 2: Brukere og pårørende
Kap. 3: Tjenestetilbudene. Status, vurderinger og forslag til tiltak
Kap. 5: Grupper med særlige behov

KURS 2: FAG OG YRKE

Organisering

Klasse A, B og C	Kurs 2.1 Kurs 2.2 Kurs 2.3	Uke 37 Uke 46 Uke 47

Kurs 2.1 Sykepleie og kommunehelsetjenesten.

Hensikt
Studentene skal gjennom kurset tilegne seg innsikt i og oversikt over kommunehelse-tjenestens ansvar og oppgaver, sykepleietjenestens organisering og kultur.

Forkunnskaper
Kurset forutsetter grunnleggende kunnskaper om sykepleiens basiskunnskap og samfunnet. Det forventes at studentene har satt seg inn i sykepleiefagets verdigrunnlag og faglige fundament.

Kurset bygger på kunnskap fra følgende delkurs i 1. studieår:
- Kurs 3.2: Sykepleiens funksjons og ansvarsområder
- Kurs 4: Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk

Kurset går over to dager i starten av høstsemesteret.

Tema
- Organisering av kommunens tjenester.
- Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid i kommunen/ bydelen.
- Sykepleierens funksjon og oppgaver i kommunehelsetjenesten.
- Sosiologiske perspektiver på organisasjoner.

Litteratur

Repstad, P. *Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1996. (denne utgaven ble brukt i 1.studieår. Kan evt. erstattes av ny utgave fra 2004.)

Kap 7: Sosiologiske analyser av organisasjoner
Kap 9: Forholdet mellom tjenesteytere og brukere
Kap 10: Samfunnsmessige rammevilkår
Kap 11: Endring i organisasjoner

Kurs 2.2: Sykepleieren som fagformidler og reflektert praktiker

Hensikt
Gjennom kurset skal studenten få en innføring i etiske problemstillinger knyttet til forholdet mellom nærhet og distanse, rettigheter og behov, og prioriteringer på ulike nivåer. Kurset skal bidra til at studentene kan identifisere sårbare grupper både innenfor det etablerte helsevesenet, i samfunnet for øvrig og globalt.

Forkunnskaper
Kurset bygger på følgende kurs fra 1. studieår:
- Kurs 3.1 Sykepleiens historiske og etiske grunnlag
- Kurs 4 Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk

Tema
- Befolkningens rett til helsehjelp.
- Prioriteringer på ulike nivåer og på ulikt grunnlag.
- Etiske problemstillinger knyttet til forholdet mellom sykepleierens ansvar for den enkelte pasient med vekt på nærhet, og sykepleierens samfunnsansvar.

Studiekrav 7
Ta utgangspunkt i Yrkesetiske Retningslinjer (2001) for sykepleierne, p.8 om "Sykepleieren og samfunnet". Nevn hvilke marginaliserte grupper som i dag kan falle inn under betegnelsen "de mest omsorgstrengende" både nasjonalt og globalt. Velg en av gruppene og drøft mulige årsaker til at denne gruppen ikke blir prioritert godt nok.

Rammer
- Dette er et individuelt skriftlig notat på 1000 ord som skal danne utgangspunkt for en gruppediskusjon der oppmerksomheten rettes mot mulige løsninger for å sikre denne gruppen adekvat helsehjelp.
- I etterkant av diskusjonen skriver studenten en kommentar på 500 ord der momenter fra de andre gruppene vektlegges eller egne momenter utdypes.
- I etterkant av diskusjonen skriver studenten et notat på 500 ord der momenter fra de andre i gruppen vektlegges eller egne momenter utdypes.
- Studiekravet vurderes etter følgende kriterier: 1, 6, 7 og 16.

Litteratur
Henriksen, J.O., Vetlesen, A. J. (2000). *Nærhet og distanse*. Oslo: Ad Notam Gyldendal.
Kap. 1: Livet som avhengig og sårbart
Kap. 2: Betingelser for å bli en person
Kap. 3: Betingelser for å bli et moralsk subjekt: Empatievnens betydning
Kap. 4: En kognitiv teori om moralsk utvikling
Kap. 5: Den narrative etikken som grep om livstolkning
Kap. 6: Å være moralsk objekt
Kap. 8: Menneskesyn og livssyn
Kap.15: Etikk og livssyn

Kap. 17: Moralsk ansvar - for andre og seg selv

Myhrvold, T. The exclusion of the other: challenges to the ethics of closeness. *Nursing Philosophy*, vol. 4, s. 33-43, 2003. www.blackwellpublishing.com/journals/nup

Slettebø, Å. Sykepleie og etikk. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.
Kap.2: Etikk, helsepolitikk og samfunnsaspekter.

Kurs 2.3 Vitenskapsteori og prosjekt som metode.

Dette kurset arrangeres som en del av kurs 1.2 og arrangeres tre ganger i løpet av studieåret.

Hensikt

Kurset skal støtte studentenes læringsprosess i vitenskapelig metode som grunnlag for å gjennomføre et prosjektarbeid. Studentene skal ved bruk av kunnskap knyttet til vitenskapelig metode kunne lese og vurdere en forskningsartikkel.

Forkunnskaper

Kurset forutsetter grunnleggende kunnskaper i etikk, og bygger på følgende kurs fra 1. studieår:

- Kurs 3 Fag og yrke
- Kurs 3.2 Sykepleierens funksjons og ansvarsområder

Tema

- Vitenskapsteori
- Forskningsprosessen
- Forskningsetikk
- Tekstkritikk/gjennomgang av forskningsartikkel
- Prosjekt som metode for innsamling, analyse og drøfting av data

Litteratur

Granum, V., Solvoll, B. A. (1997). *Sykepleieren - den forskende praktiker.* Oslo: Tano.

Kap. 4: Planlegging og gjennomføring av et prosjekt i praksis
Kap. 5: Formidling av FoU-resultater
Kap. 6: Bruk av FoU-resultater i praksisfeltet
Kap. 7: Evaluering av forskningsrapporter og utviklingsarbeider

Holme, I. M., Solvang, B. K. (1996). *Metodevalg og metodebruk.* Oslo: Tano.

Thurèn, T. (1993). *Vitenskapsteori for nybegynnere.* Oslo: Universitetsforlaget.

Kurs 2.4: Sykepleieren som pedagog

Hensikt
Belyse sykepleierens pedagogiske funksjon i praksis overfor pasient/pårørende og medstudenter.

Forkunnskaper
Kurset bygger videre på 1. studieår:
- Kurs 3.2: Sykepleierens funksjons og ansvarsområder

Tema
- Sykepleieren som pedagog
- Undervisningsprosessen
- Undervisning og veiledning

Studiekrav 8

Ta utgangspunkt i praksis og velg en pasientsituasjon hvor det er behov for undervisning. Velg et tema som er aktuelt for pasienten. Bruk undervisningsprosessen. Beskriv hva du vil vektlegge og begrunn dine valg under hvert av leddene i prosessen.

Rammer
- Individuelt notat på 1500 ord.
- Studiekravet vurderes etter kriteriene 2, 3, 6, og 17.
- Medstudentrespons

Litteratur

- Granum, V. (2003). *Praktisk pasientundervisning*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Tveiten, S. (2002). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget .

KURS 3: PRAKSISSTUDIER

Læringsaktiviteter

Praksislæring skjer gjennom ulike læresituasjoner knyttet til den daglige utøvelsen av sykepleie. Enkelte læresituasjoner betegnes som læringsaktiviteter fordi de hjelper studenten til hensiktsmessige studier og kunnskapstilegnelse og gir mulighet til å dokumentere egen studieinnsats. Læringsaktivitetene kan for eksempel konkretisere kompetanse under forskjellige punkt på vurderingsskjemaet.

Studenten har et selvstendig ansvar for egen læring i praksis, samtidig som hun/han har ansvar for å bidra til læring hos medstudenter i læringsfellesskapet. Dette gjøres ved at studenten oppsøker aktuelle læresituasjoner, samarbeider med medstudenter om gjennomføringen av læresituasjoner, deltar i diskusjoner med og gir feedback til medstudenter.

All dokumentasjon av læringsaktivitetene tas vare på av studenten. Studenten velger det/de dokumenter som best viser oppnådd kompetanse og nye læringsbehov og bruker det/de i diskusjon ved neste praksisperiodes forventningssamtale.

Kurs 3.1 Praksisstudier til eldre og kronisk syke i kommunehelsetjenesten

Hensikt

I praksisstudiene i bydels- og kommunehelsetjenesten skal studentene oppnå kompetanse i sykepleie til eldre og kronisk syke/langtidssyke. Praksisperioden er på 8 uker og utløser 12 studiepoeng. Vurderingsgrunnlaget konkretiseres ved ulike læringsaktiviteter i løpet av praksisperioden.

Organisering

Klasse A	8 uker: uke 14 - uke 22	12 studiepoeng
Klasse B	8 uker: uke 2 – uke 9	12 studiepoeng
Klasse C	8 uker: uke 38 – uke 45	12 studiepoeng

Praksisstudiene foregår hos Høgskolens samarbeidspartnere i både bydels- og kommunehelsetjenesten.

Tilstedeværelse i praksis utgjør 30 timer pr. uke, d.v.s. 4 arbeidsdager. Disse skal turnusplanlegges. For mer informasjon om deltagelse, fravær og turnus i praksisstudier, se utfyllende bestemmelser i Studiehåndboken.

Læringsfokus

Studentenes læringsfokus skal rettes mot eldre og langtidssyke pasienter i hjemmebaserte tjenester og sykehjem. Studentene skal tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger i forhold til målgruppen. Studenten skal oppnå ferdigheter i å anvende sykepleieprosessen i praksis. Dette gjøres ved at studenten lærer kommunikasjon og samhandling med pasientene, kartlegger pasientenes behov for sykepleie og utfører direkte sykepleietiltak overfor

pasientene. Studenten skal videreutvikle kunnskap og ferdigheter i grunnleggende stell av pasienter. Videre skal studenten delta i å tilrettelegge et terapeutisk miljø i hjemmet og på institusjon.

Kompetanseområdene

I. Sosial kompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan kommunisere og møte/nærme seg pasienter og pårørende ved å:

- Etablere, gjennomføre, vise utholdenhet i, og avslutte relasjoner til pasienter
- Samhandle med pasienter på en måte som formidler respekt, forståelse og trygghet
- Anvende ulike kommunikasjonsferdigheter
- Vise vilje til å prøve og mestre trinnvis mer krevende samhandlingssituasjoner
- Vise initiativ og ta ansvar for samarbeid med kontaktsykepleier, lærere og andre som medvirker i læreprosessen

II. Direkte pasientrettet sykepleiekompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Samle data systematisk, vurdere og formulere pasienters problem/behov for sykepleie tilpasset pasienters egne opplevelser og ressurser
- Utføre grunnleggende sykepleietiltak på en måte som ivaretar pasienters rett til sikkerhet og trygghet
- Utføre sykepleietiltak med hovedfokus på enkelte pasienters grunnleggende behov (herunder også terapeutiske metoder i psykiatrisk sykepleie)
- Planlegge, evaluere, dokumentere og rapportere helhetlig sykepleie
- Vurdere når pasienter har behov for hjelp (innsats) fra lege og annet fagpersonell
- Håndtere utstyr, materiale og hjelpemidler på slik måte at sikkerheten ivaretas (hygiene, riktig utført prosedyre, osv)
- Håndtere legemidler nøyaktig og i følge aktuelle forskrifter
- Informere og veilede pasienter og pårørende ut i fra pedagogiske overveielser

III. Ledelseskompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Ha oversikt, planlegge, prioritere og vurdere eget arbeid og læring i samarbeid med andre
- Vise gode samarbeidsevner i forhold til medarbeidere
- Lede og administrere helhetlig sykepleie til en eller flere pasienter under veiledning og tilsyn
- Vise innsikt for betydningen av ledelseskompetanse, og at de kan beskrive organisasjon, personalledelse, teamsamarbeid, kvalitetsutvikling og fagutvikling på eget praksissted
- Informere, undervise og veilede medarbeidere og studenter

IV. Yrkesetisk kompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:
Ta ansvar for egne handlinger og overholde grenser for egen kompetanse
Vise omsorg og respekt for pasientens selvbestemmelse og integritet
Etterfølge yrkesetiske retningslinjer, regler og reglementer

Vise forståelse for mennesket som en unik og kompleks helhet
Vise ikke-vurderende holdninger i møte med ulike pasienter og deres pårørende
Identifisere etiske dilemmaer og iverksette velbegrunnede handlinger basert på verdier innen sykepleie, regelverk, normer, også i samråd med medarbeidere

Læringsaktiviteter

Læringsaktivitet 1: Planlegging av læring i praksisperioden

Hensikt: Studenten har styring av og ansvar for egen læring

- Presentasjon av individuelle læringsmål i forventningssamtale/målsamtale
- Turnus
- Ukeplaner

I løpet de av de første praksisukene utarbeider studenten personlig målsetting, basert på hensikten med og vurderingsgrunnlaget for praksisperioden. Målene tas opp til diskusjon med praksisveileder og veileder fra høgskolen ved forventningssamtalen (målsamtalen). Studenten utarbeider en turnus over 8 uker i samarbeid med veileder, hvor 30 timers uke synliggjøres. Studenten utarbeider en plan ukentlig, som synliggjør og kommuniserer til praksisstedet hvordan målene skal nås. Turnus leveres posten/avdelingen og veileder fra høgskolen ved slutten av første praksisuke.

Læringsaktivitet 2: Selvvurdering

Hensikt:
Studenten oppøver evnen til å kvalitetsvurdere egen og andres sykepleieutøvelse

- Refleksjonsnotat
- Egenvurdering ved midt- og sluttvurdering

Studenten skriver minimum 2 refleksjonsnotat hvor han/hun beskriver og reflekterer rundt en opplevd situasjon. Det skal inneholde beskrivelse av egne følelser, tanker og anvendelse av relevant sykepleiekunnskap. Studenten kan vurdere både egne og andres synspunkter/handlingsvalg og sykepleiekompetanse og hvilke nye læringsbehov situasjonen/hendelsen fikk frem.

Studenten forbereder seg til midt- og sluttvurdering ved å gjennomgå dokumenter som synliggjør læringsaktivitet og læringsresultat (eksempelvis refleksjonsnotater, ukeplaner, målsetting, sykepleieplaner, feedback fra medstudenter/veiledere m.m.) og vurdere hvordan dette konkretiserer punktene i vurderingsskjemaet.
Læringaktiviteten kan eksemplifisere kompetanse under punkt 1 til 6, 7, 10, 12 og 14 på vurderingsskjemaet.

Læringsaktivitet 3: Sykepleieplan
Hensikt: Studenten skal kunne anvende sykepleieprosessen i praksis
- Gjennomføring av sykepleieprosessen
- Skriftlig og muntlig rapportering

Utarbeid og gjennomfør en sykepleieplan for en pasient, enten hjemmeboende eller i sykehjem. Utarbeid planen på bakgrunn av relevant pensumlitteratur. Sykepleieplanen utarbeides på grunnlag av datasamlingen. Alle sykepleieproblem skal identifiseres. Utdyp et av sykepleieproblemene og begrunn valget. Sykepleieproblemet skal utdypes i følgende punkter: problem, vurdering av problem, ressurser, mål, tiltak og evaluering. Det forventes at teori fra kunnskapsområdene pasient, samhandling og omgivelser benyttes i vurderingen og begrunnelsene i dokumentasjonsprosessen.

Læringsaktivitet 4: Undervisning til personalet
Hensikt: Å fremme læring i forhold til sykepleierens pedagogiske funksjon

Ta utgangspunkt i praksisstedets behov eller ønsker for undervisning. Bruk aktuell sykepleiefaglig og pedagogisk litteratur og lag et undervisningsopplegg for personalet hvor pedagogiske prinsipper anvendes i planlegging og gjennomføring.

Lag et individuelt notat med følgende hovedpunkter:
- Sammendrag av undervisningsopplegget
- Dine refleksjoner over hva som skjedde, hvorfor og om noe eventuelt kunne vært gjort annerledes
- Der hvor det er aktuelt at 2. årsstudentene overlapper 1. årsstudentene kan ett opplegg knyttet til mottakelse av de nye studentene erstatte undervisningsopplegget

Læringsaktivitet 5: Yrkesetikk
Hensikt: Å bidra til økt bevissthet om etiske problemstillinger
- Lag et notat hvor du beskriver en etisk problemstilling fra praksis. Vurder problemstillingen og mulige løsninger og belys/begrunn med teoretisk kunnskap.
- Diskuter med veileder og medstudenter.

Veiledning
Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter posten minimum 2 uker før studentene begynner for å starte samarbeidet om veiledning av studentene. Høgskolelektor og studentansvarlig på posten samarbeider om målsettingen og tilrettelegging av praksisstudiene. Høgskolelektor gir veiledning i gruppe minst 4 ganger i løpet av praksisperiode. Studenten har ansvar for aktivt å søke veiledning hos kontaktsykepleier og høgskolelektor, samt møte forberedt til veiledning.

Kurs 3.2: Praksisstudier i psykisk helsearbeid

I praksisstudiene i psykisk helsearbeid skal studentene oppnå kompetanse i å utøve sykepleie til pasienter med psykiske lidelser. Praksisperioden er på 8 uker og utløser 12 studiepoeng. Vurderingsgrunnlaget konkretiseres ved ulike læringsaktiviteter i løpet av praksisperioden.

Organisering:

Klasse A	8 uker: uke 2 – uke 9	12 Studiepoeng
Klasse B	8 uker: uke 38 – uke 45	12 Studiepoeng
Klasse C	8 uker: uke 14 – uke 22	12 Studiepoeng

Praksis foregår hos Høgskolens samarbeidspartnere i både spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Tilstedeværelse i praksis utgjør 30 timer pr. uke, d.v.s. 4 arbeidsdager. Disse skal turnus planlegges. Studentene går vakter både dag, kveld, natt og helg i løpet av praksisperioden. I utgangspunktet følger studentene kontaktsykepleiers turnus. For mer informasjon, se utfyllende bestemmelser i studiehåndboken.

Læringsfokus for studenter i psykisk helsearbeid er å anvende sykepleierelevant kunnskap og personlige kvaliteter for å skape terapeutiske relasjoner og miljøer som styrker pasienters muligheter for endring, eller bevaring av funksjoner. Studentene skal delta i å tilrettelegge et funksjonelt og helsefremmende miljø for pasienter i institusjon, i deres hjem eller i nærmiljøet.

Kompetanseområdene

(Identiske med områdene beskrevet under kurs 3.1)

Læringsaktiviteter

(Se generell beskrivelse under kurs 3.1)

Læringsaktivitet 1: Planlegging av læring i praksis

Hensikt: Studenten opplever styring av og ansvar for egen læring

- Presentasjon av individuelle praksismål i forventningssamtale/målsamtale
- Turnus
- Ukeplaner

I løpet de av de første praksisukene utarbeider studenten personlig målsetting, basert på hensikten med og vurderingsgrunnlaget for praksisperioden. Målene tas opp til diskusjon med praksisveileder og veileder fra høgskolen ved forventningssamtalen (målsamtalen). Studenten utarbeider en turnus over 8 uker i samarbeid med veileder, hvor 30 timers uke synliggjøres. Studenten utarbeider en plan ukentlig, som synliggjør og kommuniserer til praksisstedet hvordan målene skal nås. Turnus leveres praksisstedet og veileder fra høgskolen ved slutten av første praksisuken.

Læringsaktivitet 2: Selvvurdering
Hensikt: Studenten utvikler evne til kritisk og faglig vurdering av egen praksis
• Refleksjonsnotat
• Egenvurdering ved midt- og sluttvurdering

Studenten skriver minimum 2 refleksjonsnotat hvor han/hun beskriver og reflekterer rundt én opplevd situasjon. Situasjonen skal inneholde beskrivelse av egne følelser, tanker, kroppsspråk og anvendelse av relevant sykepleiekunnskap. Notatene skal gjøres tilgjengelig for praksisveileder og lærer.

Studenten forbereder seg skriftlig til midt- og sluttvurdering, og gjennomgår i evalueringsmøtene egne mål, ukeplaner, og punktene i vurderingsskjemaet.

Læringsaktivitet 3: Kartlegging av pasientfenomener
Hensikt: studenten anvender kunnskap om sykepleieprosessen
• kartleggingsnotat

Studenten skal samle data om en pasient ut fra et valgt kartleggingsinstrument. Kartlegging består i innsamling og vurdering av data (type, grad, hyppighet, varighet). Utgangspunktet er pasientens ressurser og behov.

Læringsaktivitet 4: Psykisk lidelse belyst gjennom skjønnlitteratur
Hensikt: Studentene skal få en annen type tilnærming til fagfeltet
• Individuell forberedelse og gruppeoppgave
• Diskusjon i studiegruppen med veileder

Studentene skal ta utgangspunkt i en selvvalgt skjønnlitterær eller biografisk bok som handler om psykisk lidelse. Studenten skal i praksisgruppen redegjøre for bokes innhold og hvordan dette har påvirket deres forståelse av psykisk lidelse og behandling.
Veileder fra høgskolen deltar i diskusjonen.

Læringsaktivitet 5: Etiske aspekter ved bruk av tvang
Hensikt: Studentene skal få forståelse av de etiske aspektene ved bruk av tvang.
• Gruppeoppgave
• Notat

Utgangspunktet for kravet finner dere i Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern 2. juli 1999 og aktuell etisk teori.

Veiledning

Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter posten 1-2 uker før studentene begynner for å starte samarbeidet om veiledning av studentene. Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor og studentansvarlig på posten samarbeider om målsettingen og tilrettelegging av praksisstudiene. Høgskolelektor gir veiledning i gruppe minst 4 ganger i løpet av praksisperioden. Studenten har ansvar for aktivt å søke veiledning av kontaktsykepleier og høgskolelektor, samt møte forberedt til veiledning.

Kurs 3.3: Prosjektorganiserte praksisstudier knyttet til helsefremmende og forebyggende arbeid.

Studenten skal tilegne seg forståelse og engasjement for helsefremmende og forebyggende arbeid. Prosjektorganiserte studier foregår i samarbeid med målgrupper i kommunen/ bydelen og eventuelt andre institusjoner. Praksisperioden er på 8 uker. Bestått prosjektrapport og prosessreferat (læringsaktivitet 1 og 2) utløser 12 studiepoeng.

Organisering:

Klasse A	8 uker: uke 38 – uke 45	12 poeng
Klasse B	8 uker: uke 14 – uke 22	12 poeng
Klasse C	8 uker: uke 2 – uke 9	12 poeng

Prosjektorganiserte praksisstudier foregår i samarbeid med praksis i kommune/ bydel, evt. andre institusjoner.

Læringsfokus:
Prosjektorganiserte praksisstudier skal gi forståelse av:
- Prosjekt som metode for innsamling av data, analyse, tolkning og drøfting av disse
- Sykepleieperspektivet innenfor helsefremmende og forebyggende arbeid
- Samarbeid i en gruppe med fokus på gruppeprosessen
- Vurdering av eget og andres arbeid

Læringsaktiviteter

Læringsaktivitet 1: Prosjektoppgave
Prosjektarbeidet er en målrettet prosess som resulterer i en prosjekt rapport. Det er en læringsform hvor en gruppe studenter, i samarbeid med lærer og aktuelle personer i kommune/ bydel, arbeider med et samfunnsaktuelt tema.

Studenten skal ta utgangspunkt i Lov om helsetjeneste i kommunene og prosjektrapporten skal gjenspeile det som er aktuelt for deres problemstilling i forhold til følgende punkter:
- helsefremmende og forebyggende tilbud
- barn og unges oppvekstmiljø i storby
- vektlegging av helsefremming og forebygging i forhold til aktuell målgruppe
- sykepleiers/helsesøsters rolle og ansvar knyttet til helsefremming og forebygging, evt. andre aktuelle yrkesgrupper
- nåværende strategier når det gjelder iverksetting av helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen/bydelen og skisserer alternative tiltak som tjener barn, unge eller friske eldre på en bedre måte

For å sikre en god struktur er det vanlig å dele prosjektarbeidet inn i flere faser
- Igangsetting: valg av tema, forundersøkelser
- Planlegging: målformulering, fremdriftsplan, problemstilling
- Gjennomføring: metodevalg, datainnsamling, analyse, tolkning og drøfting, rapportskriving
- Avslutning: formidling av analyse, tolkning og resultater muntlig og skriftlig

Rammer:
- Gruppeoppgave
- Prosjektrapport 7000, ord hvorav 5-600 ord utgjør prosessreferatet
- Fremlegg i bydelen/ institusjon
- Posterfremlegg for medstudenter i høgskolen
- Gjennomføres i løpet av prosjektperioden

Læringsaktivitet 2: Gruppeprosess
- Prosessreferat 5 – 600 ord (se Læringsaktivitet 1)

Prosjektstart:
- Gruppen konstitueres og blir enige om normer
- Prosjektgruppen og høgskolens veileder diskuterer mål, rammer og krav i undervisningsplanen med studentene
- Prosjektgruppen har forventningssamtale med veileder fra høgskolen og evt veileder fra praksis
- I praksis møter studentgruppen ekstern veileder og evt ledere fra praksis til informasjon om kommune/bydel
- I praksis diskuteres tema for prosjektet

Gruppens ansvar: Gruppen skal ha to oppsummerende samtaler med veileder i løpet av perioden - én midtveis og én i sluttfasen. Gruppen skal levere et prosessreferat som følger prosjektrapporten. Det skal inneholde en beskrivelse av hvordan gruppen har arbeidet når det gjelder fremdriftsplan, samarbeide og egeninnsats.

Individuelt ansvar:
Hver enkelt student skal medvirke i alle prosjektfaser ved å:
- Delta på avtalte veiledningsmøter; forfall meldes veileder
- Samarbeide aktivt med de andre medlemmer i gruppen for å løse problemer og utføre oppgaver
- Ta initiativ
- Administrere eget arbeid
- Diskutere prosess og vurdere egen og andres innsats i gruppen

Veiledning
Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter bydelen/praksisstedet 1-2 uker før studentene begynner for å starte samarbeidet om veiledning av studentene.

Rammer for veiledning
- Veiledning
  Det blir gitt tilbud om veiledning 1 gang per uke med høgskolens faglige personale og evt. ekstern veileder fra praksisstedet. Hvis det oppstår spesielle behov kan veiledning avtales utover dette.

- Ansvar – høgskolens faglige personale.
  Høgskolens faglige personale skal sammen med studentene avklare mål og rammebetingelser slik at den enkelte student og gruppe kan strukturere læresituasjonen i

prosjektperioden. Det skal videre gis veiledning i forhold til et sykepleiefaglig tema, utforming av en mest mulig avgrenset og realistisk problemstilling. Problemstillingen skal godkjennes av veileder fra høgskolen. Tema for veiledning er både *produkt* og *prosess*.

- Ansvar – ekstern veileder ved det enkelte praksissted
  Ekstern veileder har en konsulentfunksjon i gruppen. Det forutsettes at vedkommende har godt kjennskap til det aktuelle praksisfeltet. Det er ikke forventet at ekstern veileder har ansvar for vurdering.

  Ekstern veileders oppgaver innebærer ansvar for å gi informasjon om det aktuelle praksissted/bydel, diskutere aktuelle tema som studentgruppen tar utgangspunkt i, og bidra til å tilrettelegge prosjektperioden

- Ansvar – studentgruppe
  Studentene lager en fremdriftsplan for prosjektet. Studentene har ansvar for å holde kontakt med høgskolens veileder gjennom hele prosessen. Til møtene med veileder skal det foreligge en møteinnkalling med saksliste som sendes ut i god tid. Oppgaven som møteleder og referent fordeles, og skal sirkulere.

Vurderingsgrunnlag

Kriterier for bedømmelse av prosjektrapporten

Det konkrete prosjekt kan ta utgangspunkt i aktuelle tema som bydelen/kommunen er opptatt av. Gruppen kan enten få tildelt en konkret prosjektoppgave, eller de kan stilles friere til å velge tema ut ifra egne interesser.

Vurderingen av prosjektorganiserte praksisstudier omfatter både produkt og prosess. I tillegg til prosjektrapporten skal det leveres en vurdering og oppsummering av hvordan gruppen har arbeidet i forhold til fremdriftsplan, samarbeid i gruppen og egen innsats.
Skriftlig refleksjon over gruppeprosessen inngår som et krav for at prosjektrapporten skal kunne bedømmes som godkjent.

Prosjektrapportens lengde skal være 7000 ord, hvorav 5-600 ord skal være prosessreferat.

Prosjektrapporten skal være i tråd med følgende retningslinjer som finnes på www.hio.no:
- Retningslinjer for oppgaveskriving.
- Etisk/juridisk beskyttelse av pasienter og praksisfelt ved studentarbeid

Prosjektrapporten bedømmes som godkjent/ikke godkjent ut fra følgende kriterier:

Produkt:

- Besvarelsen er i tråd med tema og problemstilling, og har et klart sykepleiefaglig fokus
- Avgrense og begrunne problemstilling
- Klargjøre sentrale begreper som brukes i prosjektrapporten
- Beskrive og gjøre rede for metode, analyse og tolkning av innsamlede data
- Vise evne til systematisk tenkning gjennom logisk oppbygning av prosjektrapporten
- Vise evne til selvstendig vurdering ved å henvise til anvendt litteratur og trekke inn
- egne og andres erfaringer og refleksjoner
- Vurdere etiske sider ved problemstillingen
- Henvise til relevant litteratur, hvorav minst en referanse bør være en anerkjent og fagfellevurdert, (referee-bedømt, peer review) forskningsartikkel.

Kriterier for IKKE GODKJENT prosjektrapport:

Karakteren IKKE GODKJENT gis når ett eller flere av følgende punkter oppfylles:

- Oppgaven preges av usaklig eller overfladisk behandling av tema og problemstilling
- Det er manglende drøfting av kildestoff
- Det er manglende drøfting av metode og oppnådde resultater
- De etisk/juridiske krav ved innhenting og bearbeiding av data overholdes ikke
- Manglende deltakelse (se også "individuelt ansvar") kan føre til at enkeltstudenter i gruppa vurderes til ikke bestått

KURS 4: SYKEPLEIEINFORMATIKK

Organisering

	Uke I
Klasse A	Kurs 4
Klasse B	Kurs 4
Klasse C	Kurs 4

Kurs 4.1 Sykepleiedokumentasjon og bruk av IKT i kommunehelsetjenesten og den delen av psykisk helsevern som er knyttet til spesialisthelsetjenesten

Hensikt
Gjennom kurset skal studenten tilegne seg oversikt over sentral tenkning, kunnskap og litteratur om sykepleiedokumentasjon og aktuelle IKT- løsninger.

Forkunnskaper
Kurset bygger på grunnleggende kunnskaper fra første studieår knyttet til følgende kurs:

Tema
- Strukturert og standardisert tekst i sykepleiedokumentasjon
- Terminologier / klassifikasjonssystemer – NANDA, NIC, NOC, bruksområder
- EPJ – baserte dokumentasjonsformer (Elektronisk PasientJournal)
- Informasjonskompetanse – Videregående kurs (1) med vekt på bibliotekdatabasene EBSCO, Chinal og medline via EBSCO, Cochrane Library. Kildekritikk.

Studiekrav 9
Velg et dokumentasjonssystem og vurder det i forhold til leddene i sykepleieprosessen.

Rammer:
- Individuell besvarelse på 2000 ord
- Medstudentrespons
- Studiekravet vurderes ut fra følgende kriterier: 1, 8, 7, 16.

Litteratur
Von Krogh, G., Dale, C. (2001). Klassifikasjonssystemer i sykepleie. I : Gjengedal, E., Jakobsen, R. (red). *Sykepleie – praksis og utvikling*. Cappelen Akademisk Forlag.
Kap. 8: Klassifikasjonssystemer i sykepleie

Heggdal, K. (1999). *Sykepleiedokumentasjon*. Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. 2: Eksempler på sykepleiedokumentasjon fra praksis
Kap. 5: Innhold og faglig fokus i sykepleiedokumentasjonen
Kap. 7: Hvordan kan vi forbedre dokumentasjon i praksisfeltet?

Moen, A. m.fl. (2002). *Dokumentasjons og informasjonshåndtering*. Faglig og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere. Oslo: Akribe.

Kap 5: Dokumentasjonsutforming
Kap.6: Faglige og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere.
Kap 7: Rapporten – muntlig informasjonsutveksling

STUDIE – OG VURDERINGSFORM

Mappemetodikk benyttes som arbeids- og vurderingsform. Det innebærer at studiet er organisert rundt arbeidet med en rekke studieoppgaver og at studentene er organisert i studiegrupper. De fleste læringsaktivitetene krever dokumentasjon i form av ulike skriftlige arbeider, men det bes også om dokumentasjon i form av muntlig framstilling, rollespill eller video. I mappevurdering kombineres formativ og summativ vurdering. Mens summativ vurdering (eksamen, tester og lignende) har som mål å fastsette studentenes kompetanse på et fastsatt tidspunkt, henspeiler formativ vurdering seg på tettere oppfølging og veiledning tidlig eller underveis i læringsprosessen. Den summative vurderingen beskrives i studiehåndboka.

Studiegrupper

Studentene er organisert i studiegrupper hvor arbeidet med studiekrav knyttet til mappe foregår. Studiegruppene er sammensatt av ca. 20 studenter, og hver studiegruppe får en egen veileder. Veileder vil i samarbeid med studiegruppen dele gruppen inn i mindre grupper der det er hensiktsmessig. Gjennom samarbeid med andre studenter, veileder og egne studier utvikles teoretisk kompetanse og evne til videre læring. Det forventes av studentene er aktive i gruppa, og at den enkelte student er forberedt til gruppemøtene. Studiekravene bidrar til et bedre utbytte av forelesninger.

Læringsmål

Studenten skal sette opp læringsmål knyttet til studiets mål og innhold for semesteret. Læringsmålene kan knyttes opp mot personlige utviklingsønsker, ferdigheter og kunnskapsområder. Målene danner grunnlag for vurdering av egen læring og utvikling. Hensikten er å styrke sammenheng mellom studiets og studentens mål.

Formativ vurdering

I mappemetodikk er det vektlagt at studentene skal få tilbakemeldinger underveis både i praktiske og teoretiske studier. Tilbakemeldingene kan komme fra medstudenter, sykepleiere i praksis og veileder. I mappevurdering kan "tettere oppfølging" være at studentene utarbeider utkast til mappebidrag som kommenteres av lærer eller medstudenter.

Skriftlig og muntlig respons fra veileder

For å fokusere på veiledning og støtte studentene i læringsprosessen, skal skriftlig respons fra veileder gis til studiekrav som er under utarbeiding. Studenten(e) legger ved spørsmål om hva de vil ha veiledning på når de leverer utkast til studiekrav. Spørsmålene kan ta utgangspunkt i vurderingskriteriene. Responsen skal være kortfattet for eksempel ca. 300 ord. I tillegg gis det muntlige responser fra veileder hvor også ulike diskusjoner med veileder er sentralt. Skriftlig og muntlig responser skal inneholde både styrker/positive ting som kan virke støttende og utfordringer som kan nås i nærmeste framtid. Her vil det være nyttig å be om konkrete eksempler på utfordringer og styrker.

Medstudentrespons
Medstudentrespons er tilbakemeldinger på en medstudents arbeider/oppgaver eller situasjoner. Respons på eget produkt fra andre kan være nyttig som ledd i utvikling av fagkunnskap. Det gir studenten innblikk i flere perspektiver og bedre innsikt i egen utvikling. Respons bør være av en slik karakter at studenten får nye ideer/impulser som den kan bygge videre på. Videre bør responsen være konkret: hva var bra og hva kan forbedres? Den skal kunne hjelpe medstudenten til å få budskapet bedre frem. Det er også en fordel om kommentarene formuleres mest mulig som spørsmål. Dette kan stimulere til å finne svaret. Tilbakemeldingen kan også inneholde redegjørelser for hvordan en selv oppfatter teksten/situasjonen eller inneholde utfyllende kommentarer. Endelig er det også mulig å avtale på forhånd etter hvilke kriterier en ønsker respons på. Å avtale kriterier på forhånd kan være veldig utbytterik for begge parter, idet studentene må sette seg inn i kriteriene både for å gi respons og i forhold til egne arbeider.

Rollespill
Rollespill benyttes på ulike kurs og på øvingspost i løpet av studiet. I tillegg kan rollespill inngå i studiekravene.

I et rollespill kan man enten ta utgangspunkt i et eget utarbeidet case eller ta for seg et ferdigutarbeidet case. I et rollespill spiller man ulike roller, hvor hendelsen skal være hentet fra et mulig hendelsesforløp. Det velges en gruppekoordinator som kan sette seg utenfor selve spillet, og observerer dette. I tillegg kan rollespillet bli tatt opp på video.

Gå gradvis fram: Spill en stund, og diskuter deretter hvordan man opplevde dette. Siden kan vanskelighetsgraden økes, etter at gruppen er blitt bedre kjent med hverandre. I første fase rettes oppmerksomheten mot innhold (velge situasjon, fordele roller osv.). Neste fase kan fokus rettes mot uttrykksform (verbal og nonverbal kommunikasjon). Siste fasen blir å analysere og reflektere over innhold og uttrykksform. Rollespillet kan avsluttes med en oppsummering og refleksjon.

Hensikten er å få trening i en realistisk situasjon, i en trygg setting hvor man har mulighet til å få tilbakemelding og reflektere over hva som skjer.

Semesternotatet

Hensikt: Notatet skal bidra til å skape retning og sammenheng i studiesituasjon.

Notatet skal inneholde refleksjoner over egen læring og utvikling i forhold til fokus og aktiviteter i semesteret. Kriteriet for at notatet vurderes til bestått er at det er reflektert i forhold til følgende områder:

- Egne læringsmål
- Egen faglig utvikling
- Bruk av studiegruppen
- Gitt og fått medstudentrespons
- Egen studieinnsats og bidrag til fellesskapet
- Læringsaktiviteter i praksis.

Notatet skal i tillegg til individuell skriftlig refleksjon også ha en innholdsfortegnelse.

Kriterier til bruk ved vurdering av studiekrav

Hvert studiekrav har ulike eksplisitte vurderingskriterier, slik at studentene har innsikt i hva det forventes at de skal vektlegge i studiekravene. For å gi medstudentrespons er det også behov for å kjenne til hvilke vurderingskriterier som skal danne grunnlag for vurderingen. Gjennom bruk av vurderingskriteriene i studiekravene blir studentene også kjent med de vurderingskriterier som anvendes i den summative vurderingen

Vurderingskriterier for studiekrav

Alle studiekrav skal være sykepleiefaglige og etisk forankret. Ut over dette vurderes vært studiekrav i forhold til 4-7 av følgende kriterier:

1. viser faglig innsikt
2. anvender anerkjent og relevant litteratur
3. belyser sentrale begreper
4. integrere teori og praksis
5. reflekterer over egen og/eller andres praksis
6. viser forståelse for ulike innfallsvinkler
7. argumentere for egne meninger
8. viser evne til systematisk tenkning
9. følger retningslinjer for oppgaveskrivning
10. er presis og nøyaktig
11. vekker interesse og motivasjon hos mottager
12. analyserer og tolker på bagrunn av faglige vurderinger
13. anvender relevant forskningslitteratur
14. anvender kunnskap fra ulike fagområder
15. reflekterer over teori og/eller aktuell situasjon
16. er kritisk og konstruktiv
17. viser evne til kreativitet og selvstendighet

Følgende studiekrav skal inn i presentasjonsmappen til våren.
Vår:

Klasse	**Studiekrav til presentasjonsmappe**
A	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, og 9.**
B	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, og 9.**
C	**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, og 9.**

Riss praksis og teori studieåret 2004-2005

HØST 2004

Uke Dato	34 16.8	35 23.8	36 30.8	37 6.9	38 13.9	39 20.9	40 27.9	41 4.10	42 11.10	43 18.10	44 25.10	45 1.11	46 8.11	47 15.11	48 22.11	49 29.11	50 6.12	51 13.12
2.år A	Kurs 2	Kurs 1.2 + Kurs 2.3 Helsefremmende og forebyggende arbeid Kurs kommunikasjon			Kurs 3.3 Prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid 8 uker								Kurs 2	Kurs 2	Kurs 1.3 Psykisk helsearbeid			Semester notat
Poeng					**12**													**18**
2.år B	Kurs 2	Kurs 1.3 Psykisk helsearbeid			Kurs 3.2 Praksisstudier psykisk helsearbeid 8 uker								Kurs 2	Kurs 2	Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke			Semester notat
Poeng					**12**													**18**
2.år C	Kurs 2	Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke			Kurs 3.1 Praksisstudier i forhold til eldre og langtidssyke 8 uker.								Kurs 2	Kurs 2	Kurs 1.2 + Kurs 2.3 Helsefremmende og forebyggende arbeid Kurs kommunikasjon			Semester notat
Poeng					**12**													**18**

VÅR 2005

Uke Dato	1 3.1	2 10.1	3 17.1	4 24.1	5 31.1	6 7.2	7 14.2	8 21.2	9 28.2	10 7.3	11 14.3	12-13 28.3	14 4.4	15 11.4	16 18.4	17 25.4	18 2.5	19 9.5	20 16.5	21 23.5	22 30.5	23 6.6	24 13.6
2.år A	Kurs 4	Kurs 3.2 Praksisstudier psykisk helsearbeid 8 uker								Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke			Kurs 3.1 Praksisstudier i forhold til eldre og langtidssyke 8 uker									Mappe	
Poeng		12											12									6	
2.år B	Kurs 4	**Kurs 3.1** Praksisstudier i forhold til eldre og langtidssyke 8 uker								Kurs 1.2 + Kurs 2.3 Helsefremmende og forebyggende arbeid Kurs kommunikasjon			Kurs 3.3 Prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid 8 uker									Mappe	
Poeng		12											12									6	
2.år C	Kurs 4	Kurs 3.3 Prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid 8 uker								Kurs 1.3 Psykisk helsearbeid			Kurs 3.2 Praksisstudier psykisk helsearbeid 8 uker									Mappe	
Poeng		12											12									6	